

Gårdejer Niels Martin Vestergaard
Lindegårdsvej 62
8930 Randers NØ

Randers Kommune
Natur og Miljø
Odinsgade 7
8900 Randers C

Telefon +45 8915 1515
Direkte 8915 1843

Anni.Nielsen@Randers.dk
www.randers.dk

Dato: 20-06-2024 /Journalnummer: 09.17.60-K08-11-24

Miljøtilsyn på husdyrbruget beliggende Frederiksbergvej 60

CVR-nr. 26125871

Baggrund

Randers Kommune har den 23. maj 2024 udført miljøtilsyn på husdyrbruget. Under tilsynet deltog Martin Vestergaard fra husdyrbruget, og Anni Nielsen fra Randers Kommune.

Tilsynet er foretaget som et basistilsyn, hvor ejendommens miljøforhold er gennemgået. Jf. bekendtgørelse om miljøtilsyn¹.

Bemærkninger til forrige miljøtilsyn

Der var ingen bemærkninger i tilsynsrapporten fra tilsyn gennemført den 16. december 2021.

Bemærkninger til miljøtilsynet

Tilsynet har givet anledning til følgende håndhævelser:

- Indskærpelse om at reducere produktionsarealet.
- Indskærpelse om at udføre beholderkontrol.
- Indskærpelse om at etablere et luftafkast.

Desuden er der anmodet om at fremsende dokumentation for isat miljøkryds i luftafkastene, dokumentation for at den indre diameter af skorstenstoppene på staldene 2, 3 og 4 er på max. 0,60 m og et eksempel på logbog for udslusning af gylle.

Jordforurening

Det er ved tilsynet ikke undersøgt, om der er forhold, som har givet anledning til jordforurening på husdyrbruget.

¹ Bekendtgørelse nr. 1536 af 9. december 2019 om miljøtilsyn.

Gældende afgørelser

Miljøgodkendelse efter Husdyrbruglovens § 16a fra den 13. januar 2023.

Miljøgodkendelsen anses for udnyttet, da der er etableret to nye stalde, to overdækkede gyllebeholdere og to kornsiloer.

Anlægget er taget i brug den 1. december 2023.

Miljøgodkendelsen fra den 20. maj 2009, tillæg til miljøgodkendelsen fra den 11. august 2010 og den 22. august 2016 er dermed bortfaldet.

I nedenstående afsnit er forhold fastsat ved vilkår i miljøgodkendelsen skrevet med kursiv.

Tilsynet

Bygningsudformning

Bygningsflader og tage må ikke udføres i reflekterende materialer. Farver på bygningsdele og tage skal være dæmpede og svare til eksisterende stalde.

Facadeelementer er med brune søsten, som ikke afviger væsentligt fra ejendommens øvrige bygninger som er i rød mursten. Spidsen af gavlene er alle hvide.

Der må ikke opsættes reklamer på nogen af bygningsdelene.

Der er ikke opsat reklamer på bygningerne.

Terrænet må maksimalt forhøjes 1 m i den sydlige ende af det areal, hvor Stald 4 og Stald 5 placeres.

Terrænet er ikke forhøjet i den sydlige ende. I den nordlige ende er terrænet reduceret med mere end 1 meter.

Der er etableret to kornsiloer på hver ca. 3.000 m³. Hver silo kan rumme ca. 2.500 ton korn. De anvendes til opbevaring af henholdsvis hvede og byg.

Beplantning

Der skal etableres beplantning til sløring af hele anlægget i henhold til oversigtsplan bilag 2. Beplantningen skal være etableret senest den 31. december året efter opførelse af stalde og gyllebeholdere. Beplantningen skal minimum være 3-rækket og bestå af løvtræarter og buske, der er naturligt hjemmehørende i området.

Beplantningen er ikke etableret. Den forventes etableret til efteråret.

Produktionsareal

Der er meddelt godkendelse til et produktionsareal på fra 6.370 m², som skal være med følgende fordeling:

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Staldsystem	Produktionsareal (m ²)
Stald 1	1.557	Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 50 – 75 % fast gulv	895
Stald 2	434	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	284
Stald 3	498	Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 – 49 % fast gulv	368
Stald 4	2.747	Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 – 49 % fast gulv	2.226
Stald 5	3.091	Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 – 49 % fast gulv	2.597

I ansøgning til miljøgodkendelsen er det oplyst, at der forventes en årlig produktion på 6.000 smågrise og 37.000 slagtesvin.

I CHR er der oplyst følgende vedrørende dyreholdet: 1.200 smågrise og 9.300 grise over 30 kg.

I forbindelse med ansøgning om byggetilladelsen til de to nye stalde (Stald 4 og Stald 5) oplyste Gråkjær, at der ville blive etableret 358 stier på hver 2,055 m * 6,55 m (fratrasket stiadskillelse og foderkrybbe), hvilket medfører et produktionsareal på de to nye stalde på i alt 4.818,77 m³, hvilket overholder det tilladte produktionsareal i de to stalde på i alt 4.823 m². For at overholde det tilladte produktionsareal skulle et areal svarende til 6 stier midt i Stald 4 være uden produktion.

Ved tilsynet blev det oplyst, at der er ansøgt om støtte hos Landbrugsstyrelsen til et produktionsareal på 4.875 m². Bortset fra gangarealer var ingen områder uden produktion.

Det er Randers Kommunes vurdering, at produktionsarealet er større end tilladt, jf. ovenstående.

Det indskræmpes, at produktionsarealet i Stald 4 og Stald 5 reduceres til det tilladte på 4.823 m² snarest muligt og senest den 1. august 2024. Alternativ kan der evt. ansøges om tillæg til miljøgodkendelse.

I miljøgodkendelsen er det desuden forudsat, at Stald 3 ændres fra løbestald til slagtesvinestald. Ved tilsynet er det konstateret, at ændringen er foretaget.

Der skal opretholdes en god staldhygiejne. Det skal bl.a. sikres, at foderarealer holdes tørre, at dyrene holdes rene, at støv og smudsbelægning i stalene fjernes, og at fodringssystemer holdes rene.

Stald 4 og Stald 5 fremstod rene.

Arealet mellem de to stalde er indrettet som et stort udleveringsrum. Arealet var rengjort.

Hyppig udslusning

Ifølge Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 35 skal der i alle typer staldafsnit til slagtesvin ske udslusning af gylle, når der er en gyllehøjde på 10 cm, dog oftest hver 7. dag. Ifølge § 38 skal den ansvarlige for driften føre logbog over udslusning. Logbog skal opbevares for 5 år og kunne fremvises i forbindelse med kontrol.

Det er oplyst, at der ugentligt udsluses gylle fra stalde. Logbog føres på medicinkort. **Det er aftalt, at eksempel på logbog fremsendes til kommunen.**

Gylleforsuring

Der skal etableres gylleforsuring i Stald 4 og Stald 5.

Der er etableret svovlsyretank, processtank og teknikbrønd syd for Stald 4. (I ansøgning til miljøgodkendelsen var anlægget placeret øst for Stald 5).

Der er i alt 6 gyllerørføringer på tværs af de 2 stalde til processtanken.

Kravene for anvendelse af svovlsyrebehandlingsanlægget fremgår af bilag 4 i Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

Der er ved tilsynet udleveret et udtræk af den elektroniske registrering af gyllens pH-værdi før og efter svovlsyrebehandling i perioden 1. marts til den 14. maj 2024.

Der er krav om, at anlægget skal indstilles til at behandle gyllen til pH-værdi 5,5. Registrering for april 2024 viser en pH-værdi på 5,49, bortset fra 13., 14. og 15 april. pH-værdierne fra den 1. maj til 13. maj 2024 er alle over pH-værdi 5,5.

Det er desuden et krav, at før svovlsyrebehandling må den gennemsnitlige pH-værdi på månedsbase maksimalt være 6,0. Registrering for april viser en pH-værdi mindre end 6,0 bortset fra tre målinger den 15. april. pH-værdierne fra den 1. maj til den 13. maj 2024 er alle over pH-værdi 6,0.

Der er ikke udleveret gennemsnitlige pH-værdier på månedsbasis.

Opbevaring af gødning

Der er 4 gyllebeholdere på ejendommen:

- Gyllebeholder på 650 m³ fra 1995. Beholderen er omfattet af 5-års beholderkontrol. Seneste kontrol er foretaget den 1. februar 2019.
- Gyllebeholder på 2.200 m³ fra 2004. Beholderen er omfattet af 5-års beholderkontrol. Seneste kontrol er foretaget den 1. februar 2019.

- Gyllebeholder på 5.000 m³ fra 2023.
- Gyllebeholder på 5.000 m³ fra 2023.

Gyllebeholdere, som er større end 100 m³, og som er beliggende inden for 100 meter fra åbne vandløb eller søer, skal mindst hvert 5. år kontrolleres for styrke og tæthed. Jf. § 9 stk. 2 i bekendtgørelse om beholderkontrol. Kontrollen skal udføres af autoriseret kontrollant.

De to gyllebeholdere fra 1995 og 2004 er beliggende mindre end 100 m fra en sø. Begge beholdere er senest kontrolleret den 1. februar 2019. Anmodning om kontrol skal indgives senest 6 måneder før fristen for beholderkontrollen. Anmodning om beholderkontrollen skulle således have være indgivet senest den 1. august 2023.

Det indskræpes, at de to gyllebeholdere fra henholdsvis 1995 og 2004 kontrolleres snarest muligt og senest den 1. august 2024.

Det samlede overfladeareal på gyllebeholderene må ikke overstige 2.813 m².

Det er oplyst, at de to nye beholdere på 5.000 m³ er 5 m dybe. Dvs. at de hver har et overfladeareal på 1.000 m². For de ældre beholdere er det samlede overfladeareal mindre end 800 m². Vilkåret vurderes derfor overholdt.

Der skal være fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt på de to nye gyllebeholdere.

Beholderne er med teltoverdækning.

Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle.

Alle åbninger i teltdugen var lukkede på tilsynsdagen.

I forbindelse med påfyldning af gyllevognen må der ikke spildes flydende husdyrgødning på jorden, således der er fare for forurening af jord, grundvand, vandløb eller dræn.

Der var intet synligt spild af gylle på terræn.

Ved omlæsning til gyllevogn skal der anvendes gyllevogn med påmonteret kran, som svinger ind over tanken. Omlæsning til gyllevogn må ikke ske med fastmonteret pumpe eller tømmes med traktorpumpe el.lign., medmindre det sker på en tæt, befæstet påfyldningsplads med fald mod afløb til pumpebrønd eller lign.

Der er ingen fastmonterede pumper på beholderne. Beholderen tømmes med gyllevogn med kran.

Den lille beholder fra 1995 var ikke i brug.

Der var dykket indløb og dækkende flydelag på beholderen fra 2004. Logbog for flydelag blev fremvist ved tilsynet.

Beholderne fra 1995 og 2004 har påmonteret alarm.

Det er oplyst, at der forventes etableret fast overdækning på gyllebeholderen fra 2004. Der er ikke meddelt godkendelse til etablering af overdækning på denne gyllebeholder beliggende længst mod vest. Det vurderes dog at være af bagatelagtig karakter, da teltoverdækningen vil medføre øget gødningsopbevaringskapacitet (tilledning af regnvand til beholderen reduceres), og ammoniakfordampningen fra beholderen vil blive reduceret. Det vurderes desuden, at det ikke vil påvirke de landskabelige forhold, da højden på teltoverdækning vil være mindre i forhold til de to nye beholdere med teltoverdækning og i forhold til de to nye kornsiloer. Vilkår 5 i miljøgodkendelsen om beplantning til sløring af anlægget medfører, at overdækningen også vil være skærmet.

Opbevaringskapacitet

Husdyrbruget skal have en opbevaringskapacitet svarende til minimum 9 mdr. produktion.

I miljøgodkendelsen er kapaciteten beregnet til 8,7 mdr.

Det er oplyst, at der er indgået gylleaftaler. Gyllen overføres således til andre ejendomme.

Ventilation

Alle luftafkast fra ventilation af staldene skal placeres som angivet på bilag 4 (i miljøgodkendelsen).

Bortset fra afkast 13 på Stald 3 vurderes de øvrige afkast at være placeret som angivet på oversigtsplanen i bilag 4.

Der er således ikke overensstemmelse mellem det faktiske antal afkast og OML-beregningen, da afkast 13 ikke er etableret.

Det indskræpes, at der snarest muligt og senest den 1. august 2024 etableres afkast som oplyst i OML-beregningen. Dvs. at afkast 13 skal etableres. Alternativt skal der fremsendes ny OML-beregning med det ændrede afkastforhold, som dokumentation for at lugtemissionen er overholdt.

Der er desuden etableret 2 luftafkast i udleveringsrummet mellem Stald 4 og Stald 5

Alle luftafkast fra ventilation i staldene skal forsynes med miljøkryds.

Det er oplyst, at der er etableret miljøkryds i alle afkast. Miljøkryds er iagttaget i luftafkast fra udleveringsrummet mellem Stald 4 og Stald 5.

Det er aftalt, at der fremsendes faktura for indkøbte miljøkryds.

Alle luftafkast fra ventilation på Stald 1 skal mindst være 8 m over terræn.

Ud fra skråfoto og byggesag fra etablering af stalden er det vurderet, at stalden er ca. 8 m høj. Afkastene er over tagryg.

Alle luftafkast fra ventilation på staldene 2, 3, 4 og 5 skal være mindst 5,5 m over terræn.

Ud fra højden af staldanlæggene vurderes luftafkastene at være 5,5 m over terræn.

Alle luftafkast fra ventilation på staldene 1, 2 og 3 skal have en indre diameter i skorstenstop på maksimalt 0,60 m.

Luftafkastene er med konus, hvorfor det ikke kan vurderes om skorstenstoppene er på max. 0,60 m.

Til vurdering af om vilkåret er overholdt henstilles, at der fremsendes dokumentation af at den indre diameter af skorstenstoppene på staldene 2, 3 og 4 er på max 0,60 m.

Alle luftafkast fra ventilation på staldene 4 og 5 skal have en indre diameter i skorstenstop på maksimalt 0,80 m.

Luftafkastene er uden konus. Vilkåret vurderes overholdt.

Råstoffer og hjælpestoffer

Vandforbruget skal minimeres, hvor det er muligt. For at gøre det målbart, skal vandforbruget aflæses og registreres i driftsjournal mindst en gang i kvartalet. Der er endnu ikke aflæst vandforbrug.

Tankning af brændstof skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund uden afløb. Tankning skal ske under opsyn.

Der tankes ikke brændstof på ejendommen.

Spild af olie skal kunne observeres og opsamles med kattegrus eller andet olieabsorberende materiale.

Der håndteres ikke olie på ejendommen.

Opbevaring og håndtering af råvarer, kemikalier og sprøjtemidler må ikke medføre forurening eller risiko for forurening af omgivelserne, herunder jord, overfladevand, grundvand, luft eller kloak.

Der opbevares ikke sprøjtemidler på ejendommen.

Overfladevand

Tagvand ledes til en nyetableret ca. 1 m dyb grøft langs Stald 5. Det er oplyst, at overfladevandet ledes fra grøft til nyetableret faskine syd for de nye stalde.

Olietank

På ejendommen er der en 1.300 l Kingspan olietank fra 2007. Tanken er registreret i BBR.

Affald

Affald opbevares på bedriftens anden ejendom, Lindegårdsvej 62.

Døde dyr

Døde dyr opbevares i særskilt rum ved de nye svinestalde og under kadaverkap ved indkørslen til ejendommen.

Brugerbetaling:

Du skal betale brugerbetaling for miljøtilsynet.² Betalingen beregnes ud fra det timeforbrug kommunen har i forbindelse med forberedelse, gennemførelse og afrapportering af miljøtilsynet.

Timetaksten er for 2024 fastsat af Miljøstyrelsen til 468,96 kr. Regning for opkrævning af brugerbetaling udsendes årligt - efter den 1. november.

Lovgrundlag

Husdyrbrug reguleres efter følgende lovgivning:

- Lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (Husdyrbrugloven).
- Lovbekendtgørelse nr. 5 af 3. januar 2023 - Lov om miljøbeskyttelse (Miljøbeskyttelsesloven).
- Bekendtgørelse nr. 443 af 26. april 2023 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug (Godkendelsesbekendtgørelsen).
- Bekendtgørelse nr. 2243 af 29. november 2021 om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning (Husdyrgødningsbekendtgørelsen).
- Bekendtgørelse nr. 1025 af 30. juni 2023 om jordbrugsvirksomheders anvendelse af gødning.
- Bekendtgørelse nr. 1322 af 14. december 2012 om kontrol af beholdere til opbevaring af flydende husdyrgødning og ensilagesaft. (Beholderkontrol).
- Bekendtgørelse nr. 1257 af 27. november 2019 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines (Olietanksbekendtgørelsen).
- Bekendtgørelse nr. 2512 af 10. december 2021 om affald. (Affaldsbekendtgørelsen).
- Bekendtgørelse nr. 1536 af 9. december 2019 om miljøtilsyn.

² Bekendtgørelse nr. 1519 af 29. juni 2021 om brugerbetaling for godkendelse mv. og tilsyn efter lov om miljøbeskyttelse og lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning mv.

- Lovbekendtgørelse nr. 282 af 27. marts 2017 om forurennet jord.

Klagevejledning:

Innskærpelser meddeles i henhold til Husdyrbruglovens § 48 og kan ikke påklages til anden administrativ myndighed.

Vær opmærksom på at overskridelse af fristen for at efterkomme innskærpelser vil medføre politianmeldelse, med mindre særlige forhold taler imod.

Jf. § 90 i Husdyrbrugloven, har du ret til at anlægge en sag ved en civilretlig domstol, for at prøve lovligheden af en innskærpelse. Sagsanlægget skal i henhold til Husdyrbrugloven være anlagt inden 6 måneder fra dags dato.

Efter Forvaltningslovens kapitel 4 har du ret til aktindsigt i sagen. Ønskes dette bedes du henvende dig til kommunen.

Hvis du har spørgsmål, rettelser eller kommentarer til tilsynsbrevet, er du velkommen til at kontakte mig.

Med venlig hilsen

Anni Nielsen